

**XV Konferencja z cyklu
EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA pt.:**

Dzieci, młodzież i dorośli w kontekście migracji, uchodźstwa i traumy wojennej – wyzwania i zadania edukacji

ORGANIZATORZY:

**Katedra Edukacji Międzykulturowej i Elementarnej,
Zakład Studiów Międzykulturowych i Regionalnych,
Zakład Diagnoz Środowisk Wychowawczych**

oraz

**Katedra Studiów Społecznych i Edukacyjnych,
Zakład Pedagogiki Społecznej
Wydziału Nauk o Edukacji
Uniwersytetu w Białymstoku**

**Wydział Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku
18–19 września 2023**

PAN
KOMITET NAUK
PEDAGOGICZNYCH

Program

TERMIN: 18.09–19.09.2023

MIEJSCE: Wydział Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku,
ul. Świerkowa 20, 15-328 Białystok
Budynek C, Aula 02

I dzień (poniedziałek 18 września)

9.00–10.00 REJESTRACJA

10.00–10.40 POWITANIE GOŚCI

prof. dr hab. Robert Ciborowski – JM Rektor Uniwersytetu w Białymstoku

prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska – Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk

prof. dr hab. Mirosław Sobecki – Dziekan Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku

Przewodniczący konferencji:

dr hab. Wioleta Danilewicz, prof. UWb

prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz

Referat wprowadzający:

prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz, Zadania edukacji międzykulturowej w kontekście wojny na Ukrainie (Uniwersytet w Białymstoku)

Obrady plenarne

Prowadzący: **prof. dr hab. Alina Szczurek-Boruta,**
prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz

10.40–11.00 **prof. dr hab. Mirosław Sobecki, Uchodźstwo jako wyzwanie edukacji międzykulturowej – kontekst polski** (Uniwersytet w Białymstoku)

11.00–11.20 **dr hab. Aneta Rogalska-Marasińska, prof. UŁ, Migracje jako „zmienna niezależna” międzykulturowego poznania. Wyzwania stawiane przed współczesnym nauczycielem** (Uniwersytet Łódzki)

11.20–11.40 **dr hab. Jacek Kurzępa, prof. UZ, Diagnoza kryzysu uchodźczego – pomiędzy koniecznością a wstrzeźliwością poznawczą** (Uniwersytet Zielonogórski)

11.40–12.00 **prof. dr hab. Maria Kolankiewicz, Organizacja pomocy dzieciom z ukraińskich placówek i rodzin zastępczych w Polsce** (Uniwersytet Warszawski)

12.20–12.40 **prof. dr hab. Barbara Kromolicka, Kierunki długofalowej pomocy obywatelom Ukrainy – przymusowym uchodźcom w Polsce** (Uniwersytet Szczeciński)

Obrady plenarne

Prowadzący: **prof. dr hab. Barbara Kromolicka,**
prof. dr hab. Mirosław Sobecki

13.10–13.30 **dr hab. Tomasz Biernat, prof. WSB, Etapy uchodźstwa rodzinnego z Ukrainy: aspekty adaptacyjne i edukacyjne** (Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku)

13.30–13.50 **dr hab. Olena Bochorova, prof. UP, dr hab. Agata Popławska, prof. UP, Doświadczenie wojny – narracje dzieci ukraińskich** (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)

13.50–14.10 **dr hab. Danuta Wosik-Kawala, prof. UMCS** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie),
dr hab. Mariusz Korczyński, prof. ANS (Akademia Nauk Stosowanych Wincentego Pola w Lublinie), **Wartości preferowane przez młodzież ukraińską w czasie wojny**

14.10–14.30 **dr hab. Justyna Pilarska, Wojenne narracje dzieciństwa. Strategia przetrwania czy forma terapii? Z doświadczeń bośniacko-ukraińskich** (Uniwersytet Wrocławski)

14.30–15.00 **dr hab. Małgorzata Orłowska, prof. AWSB, Pomoc obywatelom Ukrainy w świetle paradygmatów pedagogiki społecznej – analiza socio-ekonomiczna** (Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej)

15.00–15.30 DYSKUSJA

16.15–18.00 OBRADY W SEKCJACH

Sekcja I

Budynek C, sala C 2.2

Prowadzący: **dr hab. Paulina Forma, prof. UJK**
dr hab. Tomasz Bajkowski, prof. UwB

1. **dr Ewa Sowa-Behtane, *Znaczenie różnic kulturowych w kobiecym obrazie funkcjonowania małżeństw i rodzin wielokulturowych*** (Akademia Ignatianum w Krakowie)
2. **dr Joanna Cukras-Stelągowska, dr Alina Szwarc, *Uniwersytet wobec migracji, uchodźstwa i różnorodności kulturowej – między teorią i praktyką akademicką*** (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
3. **dr Anna Górka-Strzałkowska, *Szkolne obywatelstwo w czasie pandemii i wojny z Rosją – dziecięce głosy*** (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie)
4. **mgr Klaudia Makasów, *In(eks)kluzja dzieci uchodźczych z Ukrainy w Instytucjach kultury na przykładzie gorzowskiej Książnicy*** (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Herberta w Gorzowie Wielkopolskim)
5. **dr Joanna Sacharczuk, *Trauma kulturowa – współodpowiedzialność za pamięć, zapomnienie i rekonstrukcje*** (Uniwersytet w Białymstoku)
6. **mgr Hanna Halavina, *Etnopedagogika w kontekście dialogu międzykulturowego Polski i Białorusi*** (Uniwersytet w Białymstoku. Szkoła Doktorska Nauk Społecznych)
7. **mgr Maciej Żywno, *Humanitarne oblicze wolontariatu. Dlaczego społecznicy pomagają uchodźcom*** (Uniwersytet w Białymstoku)
8. **dr Lidia Dakowicz, dr Andrzej Dakowicz, *Specyfika klimatu życia rodzinnego nastolatków doświadczających w przeszłości przemocy fizycznej*** (Uniwersytet w Białymstoku)
9. **dr Anna Karolczak, *Inny język, nowy kraj: Psychologia pomaga zrozumieć wyzwania w adolescencji*** (Uniwersytet w Białymstoku)

10. **mgr Agnieszka Sołbut, *Wsparcie dzieci i rodzin z Ukrainy oferowane w specjalistycznych placówkach wsparcia dziennego w Białymstoku*** (Uniwersytet w Białymstoku)

11. **mgr Urszula Namiotko, *Teatr wobec wojny. Edukacja inkluzyjna poprzez pracę twórczą*** (Uniwersytet w Białymstoku)

12. **dr hab. Tomasz Bajkowski, prof. UwB, *Trauma a system rodzinny – procesy „zarażania” vs procesy homeostatyczne*** (Uniwersytet w Białymstoku)

Sekcja II

Budynek C, sala C 2.3

Prowadzący: **dr hab. Justyna Pilarska,**
dr hab. Karol Konaszewski, prof. UwB

1. **dr Marta Bem, *Trudności w adaptacji w szkołach polskich dzieci ukraińskich – przyczyny i skutki*** (Społeczna Akademia Nauk)
2. **dr Ewa Dąbrowa, *Wsparcie specjalistyczne dla uczniów migracyjnych z doświadczeniem traumy w szkołach z różnymi rozwiązaniami organizacyjnymi*** (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej)
3. **dr Marta Wiatr, (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej), prof.in Dr.in Anna Kasten (Ernst-Abbe-Hochschule w Jenie) *Szkoła jako (nie)oczywiste miejsce organizacji pomocy humanitarnej***
4. **dr Kulpa-Puczyńska, dr Katarzyna Stankiewicz, *Edukacyjne przestrzenie współpracy i (re)integracji. Perspektywa rodziców z doświadczeniem migracji*** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)
5. **mgr Agnieszka Klimaszewska, *Doświadczenie dzieci, młodzieży i ich rodzin przebywających w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców - doświadczenie uchodźstwa, traumy i detencji*** (Polskie Forum Migracyjne)

6. **dr Urszula Bielecka** (Uniwersytet w Białymstoku), **mgr Agnieszka Klimaszewska** (Polskie Forum Migracyjne), **mgr Katarzyna Żywno** (Ośrodek Psychoterapii), **Psychologiczne aspekty kontaktu z osobą po doświadczeniu traumy wojennej, migracji i uchodźstwa**
7. **dr Wojciech Siegień**, **Ukraińska szkoła w warunkach wojny** (Uniwersytet w Białymstoku)
8. **dr Emilia Żyłkiewicz-Płońska**, **Rozwijanie tożsamości pozytywnej jako wyzwanie i zadanie w edukacji na poziomie szkolnictwa wyższego w obliczu pandemii, wojny i rosnącej inflacji** (Uniwersytet w Białymstoku)
9. **dr Marcin Garbiec**, **Inkluzja uczniów z Ukrainy do polskiej szkoły – z perspektywy badawczej pedagoga szkolnego** (Uniwersytet Opolski)
10. **mgr Tomasz Śliwowski**, **Czynniki wspierające pozostanie. Uchodźczynie o Polsce** (Uniwersytet w Białymstoku)
11. **dr Marta Perkowska**, **Migracja, uchodźstwo i trauma wojenna – kontekst zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego. Implikacje dla pedagogiki społecznej** (Uniwersytet w Białymstoku)
12. **dr hab. Karol Konaszewski, prof. UwB**, **Dobrostan i gniew wobec Boga wśród uchodźców wojennych z Ukrainy: rola wiary i przebaczenia** (Uniwersytet w Białymstoku)

16.15–18.00 WARSZTATY

WARSZTAT 1: **Elementy arteterapii w procesie adaptacji i socjalizacji dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w kontekście migracji, uchodźstwa i traumy wojennej**

Budynek C, sala C 2.17

Prowadzący: **prof. dr hab. Inna Osadchenko** (Uniwersytet Biozasobów i Zarządzania Przyrodą Ukrainy, Uniwersytetu w Białymstoku)

WARSZTAT 2: **Język – edukacja – integracja. Dzieci uchodźcze z Ukrainy w polskiej szkole**

Prowadzący: **dr Katarzyna Stankiewicz** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

Budynek C, sala C 1.6

WARSZTAT 3: **Innowacje pedagogiczne w toku nauczania – się języka polskiego jako obcego oraz integracji**

Prowadzący: **dr Anna Młynarczuk-Sokołowska** (Uniwersytet w Białymstoku)

Budynek C, sala C 1.2

Dzień II (wtorek 19 września)

9.00–9.20 Referat wprowadzający:

dr hab. Wioleta Danilewicz, prof. UwB, **Wyzwania wynikające z „nowych” migracji międzynarodowych** (Uniwersytet w Białymstoku)

Obrady plenarne

Prowadzący: **dr hab. W. Danilewicz, prof. UwB**,
dr hab. Zbigniew Babicki, prof. UKSW

9.20–9.40 **prof. dr hab. Alina Szczurek-Boruta**, **Poczucie tożsamości i postawy społeczne studentów z Polski i Czech** (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

9.40–10.00 **dr hab. Jolanta Muszyńska, prof. UwB**, **Negatywna ocena sytuacji i dobrostan psychiczny wśród uchodźców w Niemczech: rola religijnego radzenie sobie i poczucia koherencji** (Uniwersytet w Białymstoku)

10.00–10.20 **dr hab. Jacek Bylica**, **Ta sama pieśń, różne melodie – komparatystyczna analiza przekazów telewizyjnych dotyczących kryzysu na granicy polsko-białoruskiej** (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)

10.20–10.40 **dr hab. Beata Borowska-Beszta, prof. UMK**, **Weterani wojenni z niepełnosprawnościami nabytymi. Analiza tematyczna wzorów adaptacji** (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

10.40–11.00 **dr hab. Dorota Misiejuk, prof. UwB**, **Integracja a język. Motywacje uczenia się polskiego uchodźców z Ukrainy** (Uniwersytet w Białymstoku)

11.00–11.20 **dr Katarzyna Stankiewicz, dr hab. Anna Żurek, *Adaptacja szkolna dzieci z rodzin polskich migrantów powrotnych z perspektywy nauczycieli. Komunikat z badań*** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

W razie pytań, uprzejmie prosimy o kontakt z sekretarzami konferencji: e-mail: xvkonferencja@gmail.com; mgr Tomasz Śliwowski, tel. 516 159 566,

Obrady plenarne

Prowadzący: **dr hab. Jolanta Muszyńska, prof. UwB,**
dr hab. Mariusz Korczyński, prof. ANS

- 11.40–12.00 **dr hab. Zbigniew Babicki, prof. UKSW, *Wsparcie i pomoc uchodźcom wojennym na przykładzie Pallotyńskiego Centrum „Przyszłość dla Ukrainy”*** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)
- 12.00–12.20 **dr hab. Barbara Grabowska, prof. UŚ, *Formy pomocy dzieciom z ukraińskiej pieczy zastępcze*** (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
- 12.20–12.40 **dr hab. Paulina Forma, prof. UJK, *Przykład rozwiązań i dobrych praktyk*** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
- 12:40–13.00 **dr hab. Beata Orłowska, *Dzieci – uchodźcy wojenni w Gorzowie Wielkopolskim po 24 lutego 2022 r.*** (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim)
- 13.00–13.20 **dr hab. Agata Matysiak-Błaszczak, prof. UAM, *Macierzyństwo kobiet z traumatycznym doświadczeniem uchodźczym*** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
- 13.20–13.40 **dr hab. Halina Monika Wróblewska, prof. UwB, *Krytyczne doświadczenia życiowe jako źródło zmian. Zasoby i potencjał podmiotowy w radzeniu sobie z kryzysem*** (Uniwersytet w Białymstoku)
- 13.40–14.00 DYSKUSJA
- 14.00–14.30 ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI
- Prowadzący obrady plenarne
- Prowadzący Sekcje